

Regjeringen risikerer kraftig kvalitetsfall ved medisinstudiet på UiT

Resolusjonen ble vedtatt på Studentparlamentsmøte 6, 02. mars 2023

I statsbudsjettet for 2023 ble det tildelt 30 nye studieplasser til medisinstudiet ved UiT Norges arktiske universitet, med 100 millioner i tilhørende midler til universitetet. Dette kommer i tillegg til de 15 nye studieplassene som ble tildelt i 2022 og de 20 nye plassene i 2020. Vi hedrer regjeringens intensjon om å øke andelen leger som utdannes i Norge og styrke spesialist- og primærhelsetjenesten i nord, men dessverre er tildelingen et kortsiktig og forhastet tiltak som vil ha motsatt virkningen av regjeringens hensikt.

Et utvalg nedsatt av KD i juni 2019, Grimstadutvalget, har utredet behov, modeller og muligheter for å øke kapasiteten til medisinnutdanningene i Norge. Grimstadrapporten konkluderte med at UiT allerede har en høy dekning av studieplasser per 100.000 innbyggere, og at innspillene fra både universitetet og helseforetaket i regionen tilsier at de ikke kan håndtere en økning på mer enn 25 nye studieplasser i tidsperioden 2021-2027. Rapporten konkluderer ytterligere med at UiO har kapasitet til å trappe opp med 230 studenter over den perioden, UiB har kapasitet til 120, og NTNU har kapasitet til 65. I august 2023 vil det starte 181 nye studenter på UiT. Det er 40 flere enn Grimstadutvalget utredet det er kapasitet til, og er økning på over 50% på tre år.

Medisinstudiet ved UiT holder i dag høy faglig kvalitet. Medisinstudenter ved UiT får god klinisk undervisning, med gjentatt øvelse i kliniske undersøkelser og samhandling med pasienter. UiT har også siden studiets oppstart hatt stort fokus på pasientkontakt gjennom hele studieløpet. Denne typen undervisning er ressurskrevende, med behov for en stor gruppe pasienter som er villige til å stille opp. Ifølge et brev adressert til Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet, signert av 41 overleger på UNN, vil det innenfor eksisterende rammer ikke la seg gjøre å gjennomføre klinisk undervisning av tilstrekkelig kvalitet og kvantitet med et studenttall på 181 per årskull ved UiT.

En utfordring som begrenser mulighetene til å bedre kapasiteten på klinisk undervisning og praksis, er forholdet mellom studieplasser og innbyggere i nord. Medisinstudiene er tett sammenvevd med helsetjenestene, og Grimstadutvalget hadde fokus på at en økning av studieplasser i medisin må vurderes med dette for øye. Allerede i 2019 var studieplasstettheten høyest i landet her i Helse Nord, med 23,9 studenter per 100 000 innbyggere. I 2023 vil dette tallet øke til 37,6 i Helse Nord, som er over dobbelt så høy tetthet som Helse Midt-Norge; nummer to på listen, og over fem ganger høyere enn Helse Sør-Øst. Fastlegekrisen rammer også Nord-Norge særdeles hardt, og den påvirker allerede kvaliteten og volumet på undervisningen som gis medisinstudentene. Den raske økningen av studieplasser ved UiT vil forverre den allerede lave kapasiteten.

Studentparlamentet

UIT-NORGES ARKTISKE UNIVERSITET

Andre kapasitetsproblemer som påpekes i Grimstadrapporten er tilgang på laboratorieareal og andre spesialrom for undervisning i basisfag, preklinisk og teoretisk undervisning. Det påpekes også i rapporten at «... *det vil være behov for en gradvis oppbygging av hensyn til planlegging, tilrettelegging av infrastruktur og innfasing av økte bevilgninger. Det er ikke mulig å innpasse en tilnærmet dobling av antall studieplasser i Norge uten en betydelig innsats fra myndighetene, utdanningsinstitusjonene og helsetjenestene*».

Kunnskapsdepartementet har valgt å se bort ifra det kunnskapsgrunnlaget de selv bestilte i 2018, og gjøre det motsatte av anbefalingene fra sin egen arbeidsgruppe. UiT har lavest kapasitet av alle de store universitetene i Norge til å opprettholde høy kvalitet på utdanningen til nye studieplasser, og er allikevel det eneste universitetet som mottar nye studieplasser i 2022 og 2023.

KD har svart på disse bekymringene i et brev signert Audun Digerud; avdelingsdirektør, og Martin Fredheim; seniorrådgiver. Svaret er lite tilfredsstillende, og forsvarer tildelingen av ytterligere studieplasser til UiT ved å peke til den grundige utredningen som er gjort av kapasitetsøkning i medisinstudiet. Vi stiller oss enige i at saken er grundig utredet, men det er lite heldig at en avgjørelse som vil påvirke så mange fremtidige leger og pasienter, hviler på et kunnskapsgrunnlag som motsier avgjørelsen.

Departementet og fakultetet skisserer nye desentraliserte modeller som en løsning på kapasiteten. Det tok over ti år å bygge opp sterke nok fagmiljø i Hammerfest for å utdanne medisinstudenter de siste årene av sin utdanning. Det å opprette desentraliserte modeller i Harstad, Narvik og Helgeland som en løsning for den sprengte kapasiteten, er forhastet.

«Kunnskapsdepartementet forventer at utdanningskapasiteten øker i tråd med tildelte studieplasser», men bidrar ikke med finansiering til helsesektoren eller tilstrekkelig med tid til å opprettholde kvaliteten som den er i dag.

Konklusjon:

Ved UiT er vi stolte av å ha et profesjonsstudie i medisin av høy kvalitet, og ser viktigheten i å sikre tilstrekkelig rekruttering til helsetjenesten i nord. Dessverre ser vi at regjeringens fremgangsmåte setter studiet i høy risiko for at kvaliteten vil rammes kraftig. Allerede ved forrige økning på 15 studenter, ble kapasiteten ved studiet overskredet. Vi tenkte da at det var en selvfølge at det ikke ville komme ytterligere studieplasser på mange år. Det gjorde det. Dermed roper vi nå varsko for medisinstudiet ved UiT.

Studentparlamentet ved UiT – Norges arktiske universitet mener at:

- At Kapasiteten på medisinstudiet ved UiT ikke bør økes ytterligere før konsekvensene av denne tildelingen er grundig evaluert.
- Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet skal bistå Helse Nord i å utvide praksistilbudet og tilbudet på klinisk undervisning til studenter.
- Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet skal bistå UiT og Helse Nord i å sikre tilstrekkelige tid og ressurser til å utvide fagmiljøet og infrastrukturen som trengs for å opprettholde høy kvalitet på utdanningen.
- Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet skal bistå UiT i å finansiere en videreutvikling av desentraliserte modeller for medisinstudiet, med fokus på kvalitet og pasientgrunnlag.